

Az *Oecetis testacea* Curtis, 1834 (Insecta: Trichoptera) előfordulása Magyarországon

SCHMERA DÉNES

ABSTRACT: (The occurrence of *Oecetis testacea* (Insecta: Trichoptera) in Hungary) The first occurrence of *Oecetis testacea* was at Magyarszombatfa (West-Hungary) in 1983. It was repeatedly found also at Magyarszombatfa in 1985. No further specimens of the species have been collected at the same locality since then. However, in 1996 and 1998 it was again collected by light trapping, in considerable numbers, at Bernecebaráti (Börzsöny Mountains, Northern-Hungary).

Az *Oecetis testacea* Curtis 1834 fajt elsőként NÓGRÁDI (1985) mutatta ki Magyarországon. A szerző adatai szerint Magyarszombatfáról 1983-ban 3 hím és 2 nőtény egyed került befogásra, fénycsapda segítségével. Egy 1992-ben megjelent dolgozat (UHERKOVICH – NÓGRÁDI 1992b) szerint az eddig begyűjtött egyedekhez még egy nőtény példányt sikerült fogni a már ismert lelőhelyen, Magyarszombatfán 1985-ben.

NÓGRÁDI – UHERKOVICH (1995a) elemezte a hazai tegzes fajok elterjedését és gyakoriságát. Az *Oecetis testacea* magyarországi jelenlétét még mindig csupán az ismertetett lelőhelyről, 6 egyeddel tudták kimutatni. Az Őrség tegzes faunáját összefoglaló dolgozatban (NÓGRÁDI – UHERKOVICH 1995b) a következőket olvashatjuk: “...az *Oecetis testacea* Curt.... azóta sem került elő az Őrségen kívül. Lehetséges, hogy az *Oecetis testacea* Curt. egyetlen lelőhelye időközben oly súlyosan sérült, hogy a faj Magyarországról eltűnt.” (A sérülések alatt a szerzők a vizes élőhelyek kiszáradását, szabályozását valamint szennyezését értik.) Nem csoda, ha a faj a hazai veszélyeztetettségi listán (NÓGRÁDI – UHERKOVICH 1999) a veszélyeztetett fajok között szerepel (2. kategória, az első kategóriában a kihalt vagy eltűnt fajok szerepelnek).

Szerencsére azonban a Börzsöny-hegységből is előkerült néhány példány a fajból (KISS – SCHMERA 1999). Amíg 1996-ból csupán 3 példányt, addig 1998-ban már 62 egyedet sikerült kimutatni fénycsapdával, a börzsöny-hegységi Bernecebaráti közeléből.

Az adatok azt támasztják alá, hogy (1) a trichopterológiaiul kevésbé kutatott területek faunaterképezése még mindig szolgáltathat újabb adatokat a tegzes fajok magyarországi elterjedéséről, (2) valamint az *Oecetis testacea*nak stabil populációja él a Börzsöny-hegységben. Remélhető, hogy a nagyrészt Duna-Ipoly Nemzeti Park fennhatósága alá tartozó területek oltalmában sikerül megőrizni e ritka faj jelenleg ismert egyetlen hazai előfordulási helyét.

Köszönetnyilvánítás: Köszönöm Dr. Szentesi Árpádnak a cikkel kapcsolatos észrevételeit. Jelen munka az F026608-as számú OTKA pályázat keretében, annak anyagi támogatásával készült.

Irodalom

- KISS, O. – D. SCHMERA (1999): Trichoptera from a light trap in the Börzsöny Mountains, northern Hungary, 1996. – *Proc. 9th Int Symp. on Trichoptera* p. 171-174.
- NÓGRÁDI–U, S. (1985): Further caddisfly species new to the Hungarian fauna (Trichoptera). – *Fol. Ent. Hung.* **46**: 129-135.
- NÓGRÁDI, S. – Á. UHERKOVICH (1995a): A magyarországi tegzesek (Trichoptera) elterjedése és gyakorisága az utóbbi évtizedben, számítógépes feldolgozás adatai alapján. – *A Janus Pan. Múz. Évk.* **39**: 49-67.
- NÓGRÁDI, S. – Á. UHERKOVICH (1995b): Az Őrség tegzes (Trichoptera) faunája. – in Vig K. (szerk) *Az Őrségi Tájvédelmi Körzet Természeti Képe I.* (1995) Savaria Múzeum, Szombathely p. 63-81.
- NÓGRÁDI, S. – Á. UHERKOVICH (1999): Protected and threatened caddisflies (Trichoptera) in Hungary. – *Proc. 9th Int. Symp. on Trichoptera* p. 291-297.
- UHERKOVICH, Á. – S. NÓGRÁDI (1992b): The Trichoptera fauna of Magyarszombatfa, West Hungary. – *A Janus Pan. Múz. Évk.* **36**: 13-30.

SCHMERA Dénes
MTA Növényvédelmi Kutatóintézete
H-1525 BUDAPEST,
Pf. 102.